

מבית משניות משמחות פרויקטים חינוכיים

גְּמָרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת

מסכת ברכות - פרק אין עומדין
חֻבְרַת עֲבֹדָה וְהַעֲשָׂרָה - בְּשִׁישָׁה יְחֻדִית וּמְגִנָּת

גְּמָרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת

מַעֲשֵׂה שִׁקְיָה **תְּנָאִים וְאַמֹּרָאִים** **אַרְגוֹן הַסּוּגָה** **גְּמָרָא עִם פִּירוּשׁ**

דְּפֵי חוּרָה **יְהוֹנָתָן וְאַהֲרֹן הַמְּלַמֵּד בְּסִפּוּרוֹ שֶׁל** **הַלְכָה לַמַּעֲשֵׂה** **"בִּרְשָׁה שְׁנֵי" דִּבְרֵי מַמְחֵל**

מוֹשְׁגִים בַּמְּלֻמֵּד

הַחֻבְרַת 'גְּמָרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת' שְׂמָה לַמַּעֲשֵׂה לַחֲבַב, לְגוֹן וְהַקְּסֵל עַל לְמוּד הַגְּמָרָא (הַחֻבְרַת), וְבַמְּקַבֵּל לְהוֹסִיף קִדְשָׁה וְיִרְאָה שְׂמִים עַל זֵדִי לְמוּד הַגְּמָרָא.

בְּחֻבְרַת הַמַּעֲשֵׂה לְרַבִּי הוֹרָאָה וְלַמְּדִינָה, עֲשִׂירֹת וּמְגִנּוֹת עַל כָּל סוּגָה לְשׁוֹן הַגְּמָרָא, נִקְרָא עִם פִּירוּשׁ, סָמוּם הַגְּמָרָא בְּרִישֵׁים וְרִישָׁה, זֶה צְפוּרָה לְגוֹן. פֶּנֶת תְּנָאִים וְאַמֹּרָאִים, פֶּנֶת מוֹשְׁגִים בַּמְּלֻמֵּד, פֶּנֶת הַלְכָה לַמַּעֲשֵׂה, סִפּוּר בְּנוֹשָׂא הַגְּמָרָא אֵין סָמֵם הַסּוּגָרָה בְּהַ, שְׁעִשׂוּרֵי גְּמָרָא, חֻבְרָה עַל כָּל הַחֻבְרָה בְּחִידוֹת נְעוּד, נְעוּד... וְנִקְרָא הַסִּפּוּר 'גְּמָרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת' לְקַטֵּם אֶת מַאֲמֵר זֶדֶד הַמְּלַמֵּד צְלִיִּים הַשְּׁלוֹם "פְּקוּדֵי ה' יִשְׂרָאִים מְשֻׁמָּחֵי לֵב"

מסכת ברכות פרק א' משנה ב'

נושאי המשנה:

בְּאֵלּוֹ זְמַנִּים אֶפְשָׁר לְקָרָא קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שְׁחָרִית?

הקדמה

מִצְוָה זוֹ שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע מְגִבֶּלֶת לְזְמַן מְסִיָּם. כְּלוּמַר יֵשׁ זְמַן – שְׁעוֹת מְסִיָּמוֹת בִּימָמָה - שְׁאֶפְשָׁר לְקָרָא בָּהֶם קְרִיאַת שְׁמַע בְּפִלְיָה (נְעֻלֵיהֶם לְמִדְּנוֹ בַּמְשָׁנָה הַקּוֹדֶמֶת), וַיִּשְׁנֶן שְׁעוֹת מְסִיָּמוֹת שֶׁבָּהֶן אֶפְשָׁר לְקָרָא קְרִיאַת שְׁמַע בַּיּוֹם.

בַּמְשָׁנָה נֶחְלָקוּ הַחֲכָמִים לְגַבֵּי שְׁנֵי נוֹשְׂאִים:

- א. מהו הזמן המקדם ביותר לקרא קריאת שמע של שחרית.
- ב. עד מתי אפשר לקרא קריאת שמע של שחרית.

לשון הפינה

מאימתי קורין את שמע בשחרית?

משכיר בין תכלת ללבן.

רבי אליעזר אומר,

בין תכלת לברת.

וגמרה עד הנין החמה.

רבי יהושע אומר: עד שלש שעות,

שכן דרך בני מלכים לעמוד בשלש שעות.

הקורא מכאן ואילך, לא הפסיד,

כאדם הקורא בתורה.

ספּוּם הַמְשָׁנָה

בַּמְשַׁנְתָּנוּ ב' נושאים

זְמַן סִיּוּם
קְרִיאַת שְׁמַע
שֶׁל שְׁחָרִית

זְמַן הַתְּחֵלָה
קְרִיאַת שְׁמַע
שֶׁל שְׁחָרִית.

לְרַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ
שֶׁל שְׁעוֹת
מִתְחִלָּת
הַיּוֹם.

לְרַבִּי
אֱלִיעֶזֶר
בֶּן
הַחֲמָה.

לְרַבִּי
אֱלִיעֶזֶר
מִנְשֵׁיכִיר
בֶּן
תְּכֵלֶת
לְכַרְתִּי.

לְחַכְּמֵי
הָרֵאשׁוֹן
מִנְשֵׁיכִיר
בֶּן אֶבֶע
תְּכֵלֶת
לְלָבֹן.

הַחִידָה הַיּוֹמִית

באיזו שעה סוף זמן קריאת שמע של שחרית מחר?
(על פי דעתו של רבי יהושע במשנה ומנהג הגר"א)